

B.R.S. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination
March/April-2024 (Old Course)
C-17 HORTICULTURE & FORESTRY (CORE-17)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
- (1) ક્ષેત્રપ્રયોગમાં અસમાનતા ઉભી થવા પાછળના કારણોની ચર્ચા કરો.
 - (2) પ્રયોગનું સ્થળ નક્કી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો મુદાસર સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
- (1) ખંડ એટલે શું? ખંડના માપને અસર કરતા પરિબળો મુદાસર સમજાવો.
 - (2) પ્રયોગના હેતુઓ જણાવી, ક્ષેત્રપ્રયોગનું વર્ગીકરણ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)
- (1) ક્ષેત્રપ્રયોગની જવાબદારીની સોંપણી
 - (2) પુનઃરચના
 - (3) સમાનતા પ્રયોગ
 - (4) નમૂના પદ્ધતિનું મહત્વ
 - (5) જમીનમાં રહેલા તફાવતની અસર ઓછી કરવા માટેના ઉપાયો
- પ્રશ્ન-૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૫)
- (1) સ્થાનિક નિયંત્રણ એટલે શું? આકૃતિ વડે ટૂંકમાં સમજાવો.
 - (2) પૂર્વ થી પશ્ચિમ દિશા તરફ જતા જમીનની ફળદ્રુપતા વધતી જતી હોય તો બ્લોક અને ખંડની ગોઠવણી કઈ રીતે કરશો તે આકૃતિ દોરીને બતાવો.
 - (3) માવજત એટલે શું? ઉદાહરણ વડે ટૂંકમાં સમજાવો.
 - (4) ટામેટાના પાક પર નાઈટ્રોજનના ત્રણ જુદા જુદા પ્રમાણની અસરકારકતા ચકાસવાના પ્રયોગમાં માવજત અને પ્રયોગનું માધ્યમ કોને કહેવાય?
 - (5) પ્રત્યેક વસ્તુ/એકમ ને નમૂનામાં પ્રવેશવાની સરખી તક આપતી નમુનો લેવાની પદ્ધતિ કઈ? તેની રીત વિષે ટૂંકમાં જણાવો.
 - (6) સમષ્ટિનું કુલ કદ ૫૦૦૦૦ એકમોનું હોય અને તેમાંથી ૫૦૦ નમુના લેવાના હોય તો નક્કી કરવામાં આવતું સરખું અંતર (નિશ્ચિત અંતર) કેટલું થશે?
 - (7) ચોકસાઈપૂર્વકના પ્રયોગ અને પ્રાથમિક પ્રયોગ વચ્ચેના તફાવત ટૂંકમાં જણાવો.
